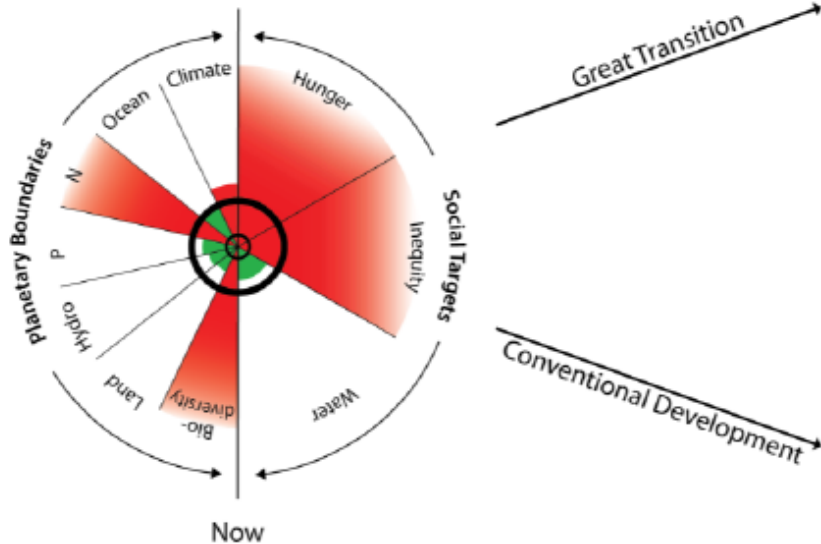

Regional Brytningstid

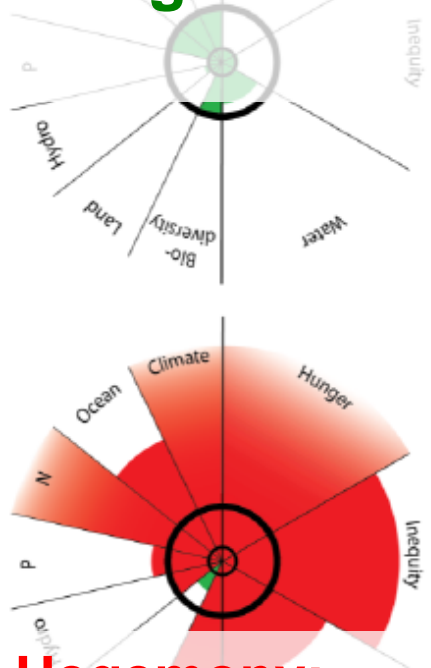
Varför behöver vi nya arbetssätt?

Utmaningar som kräver transformation

Planetary boundaries

Re-assessment of lifestyle, values, and human well-being.

Hegemony: technology-focused narrative imposed onto marginal changes in culture and values.

Utmaningar som kräver transformation

1,000,000 species threatened with extinction

Global Assessment Report on Biodiversity
and Ecosystem Services

“Through ‘**transformative change**’, nature can still be conserved, restored and used sustainably – this is also key to meeting most other global goals. By transformative change, we mean a **fundamental, system-wide reorganization across technological, economic and social factors, including paradigms, goals and values.**”

Utmaningen med transformation!

Det blir allt svårare att föreställa sig och skapa alternativa hållbara framtider! Varför är det så svårt att förändra?

Superkomplexa "elaka" problem.

Värdekonflikter: Demokrati – Hållbarhet, Inkludering – Effektivitet

Stigberoende begränsar förändringsutrymmet.

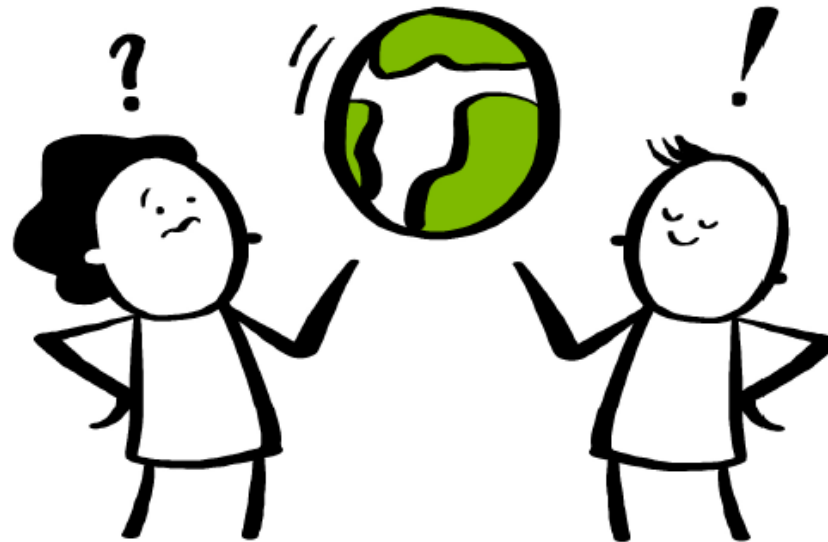
Saker är rotade: historiskt, kognitivt, emotionellt, språkligt, kulturellt, genom praktiker, genom att vara förkroppsligade och materialiserade

Dominanta världsbilder, normer och perspektiv som tas för givna överskuggar alternativ.

Världsbilder

Det ultimata överordnade schemat, en lins eller filter som hjälper en att göra världen begriplig. Det inkluderar antaganden och övertygelser om livet och verkligheten som påverkar mänskligt beteende och kognition.

Normer viktigt, men också vad som ses som legitim kunskap om världen och hur kunskap kan produceras, hur man ser på förändring, den mänskliga naturen, hur samhället bör organiseras, relationen mellan människa och natur etc (Koltko-Rivera 2004)

Collaborative Future-Making

Tvärdisciplinär forskningsplattform vid Fakulteten för Kultur och Samhälle
Förankrad i humaniora, design och samhällsvetenskap

Hur kan vi stärka vår kritiska föreställningsförmåga?

och genom detta utmana världsbilder, antaganden, normer och strukturer
för att skapa mer hållbara framtider?

**Hur kan vi skapa en mer inkluderande samproduktion där vi prototyper
och diskuterar alternativa framtider?**

som inte bara engagerar professioner och policy makers men också
medborgare och civilsamhälle?

Varför är kritisk föreställningsförmåga viktig?

Resiliens – förmågan att studsas tillbaka eller studsas framåt (Manyena 2011) mot en bättre framtid genom att motstå, anpassa eller transformera sig i relation till osäkra, oförväntade, komplexa händelser och överraskningar (Yabes and Goldstein 2015).

Reservoarer av alternativa tänkbara vägar framåt (Westley et al. 2012)
En pluralitet av världsbilder!

Offra lite av effektivitetstänket här och nu för att tänka långsiktigt och förbereda sig för allt mer komplexa överraskningar.

Individuell, organisatorisk och samhällelig resiliens i vardagen!

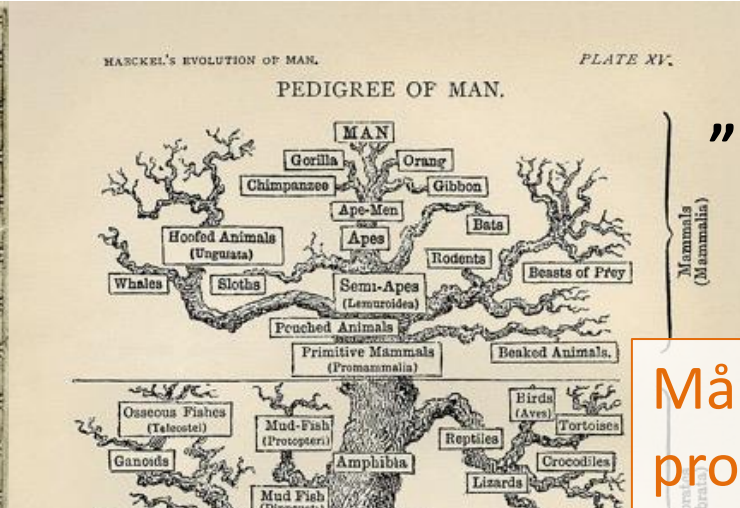
Hur kan kritisk föreställningsförmåga främjas?

På många olika vis, exempelvis genom:

- att ge exempel på och diskutera olika världsbilder
- designövningar och workshops för att skapa scenarier av radikalt annorlunda framtider
- att dra ut de historiska trådarna och förstå varför vi är där vi är
- kulturella praktiker (litteratur, film, konst, musik etc)
- deltagande i live action role play LARP

Exempel på olika världsbilder

Hur förstår vi människans relation till världen?

”More-than-human”

Är människan toppen av evolutionen?
Människan är inte skapelsens krona!
Stege och träd metaforer stämmer inte enligt ny biologi!
Uppdelningen natur/kultur är inte relevant!

Många forskningsfält har problematiserat vedertagna västerländska synsätt: STS, Posthumanism, Postcolonial & Decolonial Studies, Critical Animal Studies, Environmental Humanities

Exempel på olika världsbilder

Hur förstår vi förändring?

Management - planering, kontroll, gemensamma visioner, styrdokument
eller

Framgångsrika utvecklingsprojekt kräver tydliga, fasta, preciserade och gemensamma mål!
De bör ha tydliga avgränsningar!
De är välplanerade!

Complexity - betonar komplexitet och ser innovation som en process som är svår att styra och kontrollera
(Chris Mowles, 2011)

Maskin v.s. Organism metafor

Exempel på olika världsbilder

Hur förstår vi förändring?

Management - planering, kontroll, gemensamma visioner, styrdokument eller

Complexity - betonar komplexitet och ser innovation som en process som är svår att styra och kontrollera
(Chris Mowles, 2011)

Framgångsrika utvecklingsprojekt kräver tydliga, fasta, preciserade och gemensamma mål!
De bör ha tydliga avgränsningar!

MYT!

De välplanerade projekten är ofta de som lyckats sämst!
(trots att handböcker ofta hävdar motsatsen)
(Jesper Blomberg 2003)

Maskin v.s. Organism metafor

Design fiktion/Spekulativ design

”what if....!?”

Ett fiktivt (ofta osannolikt) ”Tänk om...”?

Att ”mjuka upp” och göra ”verkligheten” mer formbar!

(Dunne & Raby 2013)

Design fiction/Spekulativ design

Konceptförslag till EU kommissionens policylab

Naturens Parlament

(en flod på Nya Zeeland har redan idag fått status som en juridisk person)

Samskapa framtiden

Att producera kunskap och utforska möjliga förändringar tillsammans med de som förväntas påverkas av dem ger ofta bra resultat.

Tar vara på alla de kunskaper och perspektiv som finns hos deltagarna!

Demokratiserar förändringsprocesserna!

Bygger en stolthet och ägarskapskänsla som ger kraft i processerna!

Samskapa framtiden

Att engagera medborgare

Ett sätt att demokratisera utvecklingsprocesser?

eller

Ett nytt sätt att styra och kontrollera medborgare?

*”I liberala demokratier finns en bestämd uppsättning **medborgarskapsteknologier** vars rationalitet i allt väsentligt går ut på att styra medborgarna genom att stärka deras individuella autonomi och delaktighet. Den kan förstås som en specifik uppsättning teknologier för **”styrning genom moral”** (Rose 1999) som formar medborgare till aktiva, medvetna och ansvarstagande subjekt.”* (Magnus Dahlsted 2006 s.85)

Samskapa framtiden

Att engagera medborgare

-att bjuda in en mångfald av röster som kan utmana etablerade strukturer?

eller

-eller ett sätt att stärka existerande strukturer?

*“The policy makers **do not want** an empowerment process that can shape a politically **transgressive and transformative form of participation**, but wish to prove that it is possible to build more efficient institutional forms of governance,” (Pløger 2004 p. 81.*

Samskapa framtiden

Vem sätter agendan och skapar ramarna för samarbetet? Kan man göra det gemensamt?

Visa respekt för olika sätt att tänka kring förändringsprocesserna?
Vad som anses rationellt, olika världsbilder etc.

Förstå sin egen position (vilka vi är, vad vi tror på, var vi är på väg)

Våga tappa kontroll

Lära sig att lyssna bättre

Ödmjukhet

Den professionella identiteten, kunskap och ansvar

Vad betyder det att vara professionell?

Att vara objektiv och neutral.

Att agera utifrån evidensbaserade arbetssätt.

Att lägga känslor och sitt eget subjekt åt sidan.

Att vara noggrann.

Eller är det kanske inte så enkelt?

Hur kan vi förstå våra professionella roller på nya sätt?

Stark objektivitet

Det finns ingen nollpunkt som vi kan förstå världen ifrån (även om många verkar tro att så är fallet).

Vi kan bara förstå världen från specifika positioner (Saker är situerade).

Man kan förstå från en privilegierad position eller en mindre privilegierad position.

Stark objektivitet är att försöka förstå någonting från ett flertal olika positioner och perspektiv. Men också förstå att vi inte kan vara neutrala. (Harding 1991)

Olika sätt att ta ansvar

Balans och dynamik mellan:

1. Institution, linjeorganisation (etablerade stabila strukturer och avgränsade tydliga ansvarsområden).

2. Situerat och lokalt förändringsarbete (prövande, experimenterande, faciliterande, på tvärs av ansvarsområden)

Två olika sätt att ta ansvar som kompletterar varandra.

Två olika sätt att bygga evidens.

Hur kan och bör relationen mellan dessa se ut?

Att våga stanna i problemen

Det som anses som skicklig "policy making" är att undanröja mångtydighet (Bailey & Lloyd) . Vissa saker i världen kan förstås genom att de görs tydliga och avgränsade (Inkomstfördelningar, globala koldioxidutsläpp).

Men mycket i världen är vagt, diffust, ospecifikt, glidande, emotionellt, kortvarigt, svårfångat eller otydligt, hur ska man då kunskapa kring detta? Vi behöver lära oss själva att tänka, att öva, att relatera till, och att förstå på nya sätt (John Law 2004).

Kanske behöver vi tänka om kring vårt fokus på klarhet och noggrannhet, och försöka förstå det oprecisa och diffusa utan att fånga och hålla det hårt. Eller bejaka kroppslig förståelse genom våra sinnen, genom hunger, smak, obehag eller smärta i våra kroppar (John Law 2004).

Känslor och kunskap

Känslor ses ofta som något primitivt, ett djurlikt stadium i evolutionen, på en lägre nivå än det rationella. Att vara känslös är att låta vårt omdöme påverkas, att vara reaktiv istället för aktiv, beroende istället för självständig (Ahmed 2014)

Känslor riktar ens intentioner, de berör något och riktas mot något, de involverar en hållning till världen och ett sätt att uppfatta världen (Ahmed 2014).

Kunskapa genom känslor, att öppna upp världar där känslighet, passioner, intuitioner, rädslor och svek får ta plats (Law 2004)

Vi behöver känslor för att vara praktiskt rationella (Roeser 2012)

Sentipensar/Feeling-Thinking stort tema på PDC 2022!

Känslor, kunskap och förändring

Defensiva rutiner hindrar oftast förändringsarbete i organisationer. Bygger ofta på en rädsla att bli förödmjukad.

Styrka definieras som att vinna och att ha total kontroll över en situation och att hålla känslor av sårbarhet för sig själv (Argyris & Schön 1996).

För att komma vidare mot "Double loop learning" måste det vara ok att känna sig sårbar.

Konst och kultur som kunskapande processer!

Känslor, kunskap och transformation

Hopp och Sorg i Omställning mot ett fossilfritt Sverige 2045

Färdplaner för industrin (viktiga och ambitiösa) men vad betyder detta för medborgarna? Vilka slags förluster kan man drabbas av? Vad kan man hoppas på? Målkonflikter i landskapen: Skog som CO2 samlare, byggmaterial, energiskog, matproduktion, vindkraftverk, vackra landskap

”Det är en resa som måste få vara omtumlande”

